

اخبار و یادداشت‌ها

در دلد

ICM2010 با همه توانایی‌ها و کاستی‌های خود به پایان رسید. مرادم این نیست که در مورد چگونگی برگزاری این کنگره سخن بگویم، می‌دانم که دیگران این زحمت را به عهده گرفته یا خواهند گرفت و بی‌شک این بزرگترین همایش ریاضی که هر چهار سال یک بار در جهان برگزار می‌شود از دیدگاه‌های مختلف مورد بررسی قرار خواهد گرفت. این پنجمین ICM ای بود که در آن شرکت می‌کردم، ولی از آنجا که این کنگره در کشوری استثنایی و شگفت‌انگیز با مردمی صبور و قانع برگزار می‌شد، برایم جلوه‌ای دیگر داشت. کشوری که در آن دارا و ندار، تنگاتنگ هم با سازشی کم‌نظیر روزگار می‌گذرانند و حقوق یکدیگر را کاملاً محترم می‌شمارند. این هم مرادم نیست که شرایط سخت زندگی مردم یک کشور پرجمعیت را مورد نقد و بررسی قرار دهم. اگر چه در چنین کنگره‌های بین‌المللی، تبادل یافته‌های علمی اندیشمندان جهان هدف اصلی است ولی برای بسیاری از شرکت‌کنندگان دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی آن نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به نظر می‌رسد یکی از اهداف نانوشته این همایش‌ها، برقراری دوستی و ارتباط میان دانشمندان جهان است تا خود انتقال دهنده این ارتباط‌های فرهنگی به ملت‌ها باشند. نخستین آموزه اخلاقی که می‌توان از این همایش گرفت قناعتی است که در مردم هند به چشم می‌خورد و آشکارا می‌توان از آن آموخت که چگونه زیاده‌خواه نباشیم. در جایگاهی نیستیم که پند و اندرز بدهیم، اما شاید نوشتن آنچه می‌خواهم بگویم ساده نباشد چرا که به نظر می‌رسد فقط احساسی باشد که برای آن دلیل و منطقی نمی‌یابم. از همین رو است که این همه طفره می‌روم تا این احساس را بگویم اگر چه آرزو دارم که این حس کاملاً نابجا باشد. براساس اهداف کنگره که در بالا شرح مختصری از آن رفت، برگزارکنندگان همواره در تلاش‌اند تا امکان شرکت ریاضی‌دانان از همه کشورهای جهان در کنگره فراهم شود. یکی از راهکارهای موجود برای رسیدن به این هدف، کمک‌های مالی است که از سوی کنگره به دانشجویان و ریاضی‌دانانی تعلق می‌گیرد که از کشورهای در حال توسعه و کشورهای با وضعیت اقتصادی نامطلوب قصد شرکت در این کنگره را دارند. ناگفته پیداست که این کمک‌ها علی‌القاعده باید به کسانی داده شود که توانایی پرداخت هزینه‌های کنگره را ندارند و از جانب هیچ مؤسسه‌ای حمایت نمی‌شوند ولی علاقمندند تا در چنین همایش بزرگی شرکت کنند. این کمک‌ها از بودجه کنگره که معمولاً از جانب یونسکو، جامعه بین‌المللی ریاضیات و دیگر یاری‌دهندگان تأمین می‌شود به افراد متقاضی

پرداخت می‌گردد و شامل هزینه‌های رفت و آمد، اقامت و ثبت‌نام می‌باشد. در کنگره‌های قبلی، همیشه صف ایرانی‌ها را برای دریافت این کمک‌ها می‌دیدم و از آنجا که می‌دانستم بیشتر آن‌ها از طرف دانشگاه‌های متبوع خود حمایت شده‌اند، احساس غریبی داشتم، شخصیت ایران و ایرانی را در جایگاهش نمی‌دیدم ولی همواره با خودم کلنجار می‌رفتم تا به خود بقبولانم که چنین برداشتی نادرست است. در کنگره‌های پیشین هر بار می‌خواستم دست به قلم ببرم و این موضوع را با همکاران و دوستان خود در میان بگذارم تا شاید آن‌ها به من نشان دهند برداشتم چندان صحیح نبوده است، ولی بنا به ملاحظات آنکه بین ما ایرانی‌ها وجود دارد هر بار مردد بودم و نهایتاً هیچ ننوشتم. این بار صف ایرانی‌ها در حیدرآباد هند چشمگیرتر می‌نمود، جایی که مردمش در عین فقر در قناعت زبانزدند. آن‌ها در کنگره هم این ویژگی را نشان دادند و از این کمک‌ها گذشتند، حال آن که به همه ایرانی‌های متقاضی که تقریباً ۸۰ درصد ایرانی‌های شرکت‌کننده در کنگره بودند، این کمک‌ها تعلق گرفته بود. احساس احتمالاً نادرست من این بود که هموطنان آگاه و روشنفکر من که از کشوری غنی و با فرهنگ آمده بودند، کمک‌ها را دریافت کردند و آن‌ها که آموخته بودند قناعت را پاس بدارند، با همان شرایط موجود ساختند. در میان خود ما ایرانی‌ها نیز دانشجویان و اساتیدی وجود داشتند که هیچ‌گونه حمایت مالی نشده بودند و با این حال از کمک‌های مالی کنگره هم چشم‌پوشی کردند، نه به این دلیل که از این کمک‌های مالی بی‌اطلاع بودند، بلکه اجازه چنین کاری را هرگز به خود ندادند. باز هم آرزو دارم برداشتم بی‌مورد باشد و دوستان بتوانند مرا قانع کنند که این عمل کاملاً طبیعی و عادی است تا اگر زنده باشم بتوانم بار دیگر با احساسی سرشار از افتخار در این کنگره‌ها شرکت کنم.

فریبرز آذرپناه

دانشگاه شهید چمران اهواز

به اطلاع اعضای انجمن ریاضی ایران می‌رساند، تعدادی از شمارگان سال‌های گذشته نشریات انجمن در دبیرخانه موجود می‌باشد. کلیه علاقه‌مندان می‌توانند تنها با ارسال هزینه پست و تقاضانامه، نشریات موجود را دریافت نمایند.

همچنین توسیع ناهمسانگرد از توابع موجک شده است.

امانوئل کاندس

۲. جایزه لاگرانژ^۸

جایزه لاگرانژ برای به رسمیت شناختن و معرفی ریاضی‌دانانی تأسیس شد که سهم عمده‌ای در پیشبرد ریاضیات کاربردی در طول زندگی حرفه‌ای خود داشته‌اند. این جایزه به ابتکار انجمن ریاضیات کاربردی و صنعتی فرانسه^۹ (SMAI)، انجمن ریاضیات کاربردی اسپانیا^{۱۰} (SEMA) و انجمن ریاضیات صنعتی و کاربردی ایتالیا^{۱۱} (SIMAI) و اعضای ICIAM ابداع شده و برای اولین بار در سال ۱۹۹۹ بنیان نهاده شد. جایزه لاگرانژ در حال حاضر توسط سه عضو انجمن‌های فوق‌الذکر تأمین مالی شده و به میزان ۳۰۰۰ دلار است. الکساندر جی. چرین^{۱۲} از دانشگاه برکلی کالیفرنیا و آزمایشگاه ملی برکلی لارنس^{۱۳}، با توجه به نقش اساسی و کلیدی‌اش در ریاضیات کاربردی، مکانیک سیالات، مکانیک آماری و مدل‌سازی آشوب، جایزه لاگرانژ ۲۰۱۱ را به خود اختصاص داده است. روش‌های ارائه شده وی برای حل عددی معادلات نویر-استوکس پایه مشهورترین روش‌های عددی در مکانیک سیالات محاسباتی است.

الکساندر جی. چرین

اعطای جوایز انجمن بین‌المللی ریاضیات کاربردی و صنعتی سال ۲۰۱۱

انجمن بین‌المللی ریاضیات کاربردی و صنعتی^۲ (ICIAM) یک سازمان بین‌المللی برای جوامع مرتبط با علوم ریاضی بوده که تأثیر قابل توجهی در پیشبرد ریاضیات کاربردی داشته است. این انجمن با هدف پیشبرد برنامه‌های کاربردی ریاضیات در تمام نقاط جهان فعالیت نموده و اهداف آن شامل ترویج جهانی ریاضیات کاربردی و صنعتی، ارتقای روابط بین اعضای انجمن، ترویج اهداف اعضای انجمن و برنامه‌ریزی هماهنگ برای جلسات دوره‌ای بین‌المللی در ریاضیات کاربردی و صنعتی است. این انجمن در ابتدا و تا سال ۱۹۹۹ تحت عنوان کمیته همایش بین‌المللی ریاضیات صنعتی و کاربردی^۳ (CICIAM) مشغول به فعالیت بوده و تغییر نام آن با هدف تأکید گسترده‌تر بر فعالیت‌های در حال توسعه آن صورت گرفته است.

همایش‌های انجمن تاکنون شش بار به ترتیب در پاریس (۱۹۸۷)، واشنگتن (۱۹۹۱)، هامبورگ (۱۹۹۵)، ادینبورگ (۱۹۹۹)، سیدنی (۲۰۰۳) و زوریخ (۲۰۰۷) برگزار گردیده است. هفتمین گردهمایی این انجمن، ۲۲-۱۸ جولای ۲۰۱۱ در ونکوور کانادا با مدیریت رئیس انجمن، پروفیسور رولف جلتش^۴، برگزار می‌گردد. اخیراً برندگان جوایز انجمن بین‌المللی ریاضیات کاربردی و صنعتی سال ۲۰۱۱ توسط کمیته داوران انتخاب و در مراسم افتتاحیه این جوایز به شرح ذیل به آنان اعطا می‌گردد:

۱. جایزه کولاتز^۵

جایزه کولاتز برای قدردانی از ریاضی‌دانان جوان کمتر از ۴۲ سال، به علت کار برجسته در ریاضیات کاربردی و صنعتی در نظر گرفته شده است. این جایزه به مبلغ نقدی ۱۰۰۰ دلار، با ابتکار انجمن ریاضیات کاربردی و مکانیک^۶ (GAMM) عضو انجمن ICIAM ایجاد و برای اولین بار در سال ۱۹۹۹ اهدا شد. جایزه کولاتز در حال حاضر توسط GAMM تأمین مالی می‌شود. امسال، امانوئل کاندس^۷ از دانشگاه استنفورد و مؤسسه فناوری کالیفرنیا مفتخر به دریافت این جایزه به دلیل کارهای تحقیقاتی برجسته‌اش در تعیین جواب‌های عددی مسائل انتشار امواج، فشرده‌سازی مشاهدات و

^۲ International Council for Industrial and Applied Mathematics
^۳ Committee for International Conferences on Industrial and Applied Mathematics
^۴ Rolf Jeltsch
^۵ Collatz Prize
^۶ Gesellschaft für Angewandte Mathematik und Mechanik
^۷ Emmanuel J. Candès

^۸ Lagrange Prize
^۹ Société de Mathématiques Appliquées et Industrielles
^{۱۰} Sociedad Española de Matematica Aplicada
^{۱۱} Società Italiana di Matematica Applicata e Industriale
^{۱۲} Alexandre J. Chorin
^{۱۳} Lawrence Berkeley National Laboratory

است.

جیمز استین آلبرت

۵. جایزه سو بوچین^{۲۱}

جایزه سو بوچین به افرادی اختصاص دارد که سهم برجسته‌ای در استفاده از دانش ریاضیات در نظریه‌های نوظهور اقتصادی و توسعه انسانی، به ویژه در وضع اقتصادی و ارتقا سطح فرهنگی کشورهای در حال توسعه داشته‌اند و به مبلغ ۱۰۰۰ دلار می‌باشد. این جایزه توسط انجمن ریاضیات صنعتی و کاربردی چین^{۲۲} (CSIAM)، عضو انجمن ICIAM در سال ۲۰۰۷ ابداع و هم اکنون برای دومین بار به ادوارد لونگو^{۲۳} از دانشگاه بوتسوانا که با ارائه مدل ریاضی، نقشی تعیین کننده در رفع برخی مشکلات اقتصادی آفریقا داشته است، تعلق می‌گیرد. مدل سازی وی نقش اساسی در توسعه آموزش، پژوهش و سازماندهی ساختارهای مرتبط با علوم ریاضی در آفریقای جنوبی ایفا می‌کند.

ادوارد لونگو

نکته حایز اهمیت در مورد جوایز فوق، صرف نظر از مبلغ مالی تخصیص یافته، تکریم و تحسین ریاضی دانان توسط نهادها و انجمن‌های علمی بزرگ است که موجب شده کسب این جوایز در عرصه ریاضیات کاربردی، افتخاری جاودانه محسوب گردد.

منابع: <http://www.iciam2011.com>;

<http://www.iciam.org>

نیکتا شایان‌فر

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

Su Buchin Prize^{۲۱}

Chinese Society for Industrial and Applied Mathematics^{۲۲}

Edward Lungu^{۲۳}

۳. جایزه ماکسول^{۱۴}

جایزه ماکسول به مبتکرین و کسانی که موجب تحولات شگرف در حوزه‌های مختلف ریاضیات کاربردی شده‌اند اهدا می‌گردد. این جایزه با ابتکار مؤسسه انگلیسی ریاضیات و کاربرد آن^{۱۵} (IMA) که زیرشاخه انجمن ICIAM می‌باشد، ایجاد و برای اولین بار در سال ۱۹۹۹ معرفی شد. در حال حاضر بودجه ۱۰۰۰ دلاری جایزه ماکسول توسط IMA تأمین می‌گردد. ولادیمیر روخلین^{۱۶} از دانشگاه ییل^{۱۷} برای دریافت جایزه ماکسول امسال انتخاب گردیده است. مطالعات وی در روش سریع چندقطبی، موجب ایجاد تحولی عظیم در زمینه‌هایی مانند رفتار عددی رادارهای الکترومغناطیس و رفتار دینامیکی مولکول‌های شیمیایی شده است.

ولادیمیر روخلین

۴. جایزه پیشگامان^{۱۸}

جایزه پیشگامان به منظور قدردانی از دانشمندیانی تأسیس شده است که به معرفی و کاربرد روش‌های ریاضی و تکنیک‌های محاسبات علمی در حوزه مسائل صنعتی و یا زمینه‌های علمی جدید از برنامه‌های کاربردی پرداخته‌اند. این جایزه به ابتکار انجمن ریاضیات صنعتی و کاربردی آمریکا^{۱۹} (SIAM) عضو ICIAM ایجاد و برای اولین بار در سال ۱۹۹۹ اهدا شد. در حال حاضر بودجه جایزه پیشگامان توسط SIAM تأمین و به مبلغ ۱۰۰۰ دلار است. در سال ۲۰۱۱، جیمز استین آلبرت^{۲۰} از دانشگاه برکلی کالیفرنیا و آزمایشگاه ملی برکلی لارنس با ارائه روش‌های اساسی و الگوریتم‌هایی که تأثیر شگرفی در تصویربرداری و بازیابی تصاویر در علوم پزشکی، ژئوفیزیک، پرتونگاری و دینامیک چاپگرهای جوهرافشان داشته است، مفتخر به دریافت جایزه پیشگامان شده

Maxwell Prize^{۱۴}

The Institute of Mathematics and its Applications^{۱۵}

Vladimir Rokhlin^{۱۶}

Yale University^{۱۷}

Pioneer Prize^{۱۸}

Society for Industrial and Applied Mathematics^{۱۹}

James Albert Sethian^{۲۰}